

ਨਵਾਂ ਜਮਾਨਾ, ਜਲੰਧਰ

Web : www.nawanzamana.in

ਐਤਵਾਰ, 3 ਮਾਰਚ, 2024 | 2

ਸਰਕਾਰ ਵਪਾਰ ਮਿਲਣੀ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ

ਸਾਡੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਇੰਜਣਾਂ-ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਵਪਾਰ

ਲਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ ਸੁਖਾਵਾਂ ਮਾਹੌਲ

ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ

ਸ੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਦਿੱਲੀ

3 ਮਾਰਚ, 2024

ਹੋਟਲ ਰੈਡੀਸ਼ਨ ਬਲੂ,
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰੋਡ, ਲੁਧਿਆਣਾ

ਹੋਟਲ ਤਾਜ ਸਵਰਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ

ਸੁਚਨਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ

ਫ਼ਟਕਲ/ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਪੱਧਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਮਰ ਸ਼ਾਈਤਾਂ ਅਤੇ ਚਿਤਕ ਰਾਵਿਦਰ ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਰਾਂ ਆਪਣੀ ਸੌਗੋਂ ਏਂ-ਹਾਜਾਰ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਜ਼ਮਾਨਾ ਵਿਖੇ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਤਵਾਰਤਾ ਲਈ ਦੋ ਪੁਸਤਕਾਂ ‘ਸੁਰਖ ਰਾਹਾਂ ਦਾ ਸਫਰ’ ਅਤੇ ‘ਡਾ. ਮਨਜ਼ੂਰ ਏਜਾਜ਼’ ਦੀ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕੀਤੀ ਪੁਸਤਕ ‘ਝੱਲੀ ਦਾ ਝੱਲ’ ਸੰਪਾਦਕ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤੀ।

‘ਰੰਗ ਆਫ ਹਿਸਟਰੀ’ ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ

ਟਾਂਡਾ : ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੱਹਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵੱਡ ਆਕਾਰੀ ਨਾਵਲ 'ਰੇਪ ਆਹਿਸ਼ਟਰੀ' ਉਪਰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੋਂ ਟਾਂਡਾ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਹੋਈ। ਪ੍ਰੋ. ਕੇਵਲ ਕਲੋਟੀ ਦੇ ਇਸ ਮੱਹਤਵਪੂਰਨ ਨਾਵਲ ਬਾਰੇ ਮੁੱਖ ਪਰਚਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੋਈ ਢਾ। ਜਨਮੀਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਲਾਲ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਥ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਲਈ 'ਪੂਜ਼ੀਆਂ' ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਧਨ ਵੱਖੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਲੋਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਸ ਨਾਵਲ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਨਾਵਲ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੌਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰੋ. ਬਲਦੇਵ ਬੱਲੀ ਨੇ ਨਾਵਲ ਦੀ ਟੈਕਸਟ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਤਕਨੀਕ ਅਤੇ ਵਸਤੂ ਸੰਬੰਧੀ ਮੱਹਤਵਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ। ਸਮਾਜਮ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਢਾ। ਹਰਜਿਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਿਆਣਿਆਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੁਹਾਵਰਾ ਘੜਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਜਿਹਦੀ ਕੋਠੀ ਦਾਣੇ ਉਹਦੇ ਕਮਲੇ ਵੀ ਸਿਆਣੇ' ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪੂਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਸੀ। ਨਾਵਲ ਬਾਰੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਬਾਰੇ ਨਾਵਲਕਰ ਪ੍ਰੋ. ਕੇਵਲ ਕਲੋਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਬਾ-ਦਲੀਲ ਕਰੀ। ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿਦਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੋਈ, ਜਨਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪੰਨਾਣ, ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਲਾਗਿਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਪ੍ਰੋ. ਕਲੋਟੀ ਨੇ ਅਹਿਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਰਹੇਗੀ।

ਸਮਗ-ਮਾਹਰਦ ਸਮਾਂ ਖਾਂਦਿਗਾਰੀ ਸਰ ਸਮਗ ਵਲ ਹਾਲਡ ਗਿਏ
 ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਾਟਰਕਾਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਬਾਨ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੋਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ
 ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਵ-ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਸਫਰਨਾਮਾ ਪੁਸਤਕ 'ਕੈਨੇਡਾ ਮੈਂ
 ਜਾਣਾ' ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀ ਗਈ।
 ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰੀ ਭਵਨ ਮੌਗ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੰਬੰਧੀ, ਪਰ
 ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਵਲਕਾਰ
 ਵਿੰਅਗਕਾਰ ਤੋਂ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਕੇ ਐਲ ਗਰਗ, ਨਿੰਦਰ ਘੁਗਿਆਣਵੀ,
 ਅਜੀਮ ਸ਼ਬਦ, ਗੁਰਚਰਨ ਨੁਰਪੁਰ, ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਬਰਾੜ, ਡਾਕਟਰ
 ਅਜੀਤ ਪਾਲ, ਗੁਰਬਚਨ ਚਿਤਕ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਤੌਤੀਆਂ, ਜਗਜੀਤ ਕੌਰ

‘ਅਜ ਸਵਰਾ ਦੂਰ ਹ’ ਦਾ ਲਕ ਅਰਪਣ

ਐਸੈਨੀਏਸ਼ਨ, ਬਠਿੰਡਾ ਵੱਲੋਂ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਸੇਲਬਰਾਹ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਾਦਿਤ ਮਰਹੂਮ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦਾ ਨਾਵਲ 'ਅਜੇ ਸਵੇਰਾ ਦੂਰ ਹੈ' ਲੋਕ-ਅਰਪਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਭਾਵਪੂਰਤ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਪਾਣਾਂਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮੌਜ਼, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਸੇਲਬਰਾਹ, ਸੁਰਿਦਰਪੀਤ ਘਣੀਆਂ, ਜਸਪਾਲ ਮਾਨਦੇਖਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਲ ਕੌਰ, ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਲੁਝੀਸ ਪਾਲ, ਲਛਮਣ ਮਲੁਕਾ, ਕੰਵਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ ਅਤੇ ਬਲਹੰਗਾਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਸਨ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਖੱਨੇਂਹੀ ਬਾਰਡਰ ਉੱਪਰ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਨੌਜਵਾਨ ਬੁੱਕਰਨ ਸਿੰਘ ਬੱਲੋਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਸੁਖਜੀਤ ਨੂੰ ਦੇ ਮਿੱਟ ਦਾ ਮੌਨ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮੌਜ਼ ਨੇ ਸਮੂਹ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਦਿਆਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁੱਣੇਂਤੀਆਂ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਸੇਲਬਰਾਹ ਨੇ ਲੋਕ ਅਰਪਿਤ ਨਾਵਲ 'ਅਜੇ ਸਵੇਰਾ ਦੂਰ ਹੈ' ਦੇ ਸੰਪਾਦਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸਹਿਤਕ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ।

‘ਰਮਕ’ ’ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਸਰਜਾ

The image consists of two parts. The top part is a photograph of five men, likely Sikhs, wearing turbans and traditional white clothing, standing together. The bottom part is a page from a book or document containing text in Gurbani script, which is the sacred language of Sikhism.

ਸਾਹਿਤ-ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਗਮ

A group of Sikhs, including men in turbans and women in traditional attire, are standing together indoors. They are positioned in front of a wall with a large portrait of a man and some text. The group is diverse in age and attire, with some men wearing turbans and others wearing Western-style clothing.

ਕੰਮ ਤੇ ਮਨੋਰਥ ਵੇਖ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿਓ : ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ

ਜਲੰਘਰ : ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕੈਡਮੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਤਿੰਨ
ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੋਣ ਸਿਰਫ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ ਇਸ
ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ
ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੱਲੁੰਤਾ ਦਾ ਮਸਲਾ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੈਸ
ਕਲਬ ਜਲੰਘਰ 'ਚ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬੀ
ਸਾਹਿਤ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ ਢਾਕਟਰ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌਲ ਨੇ
ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਖੜ੍ਹੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਸਮਰਥਨ ਦੀ
ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਜਲੰਘਰ
ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌਲ ਵੇਂ
ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੋਈ
ਅਤੇ ਕੋਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ
ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਾ
ਢਾਕਟਰ ਜੌਲ ਨੇ
ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਸਵੇਰੇ ੯

ਅਪਣੀ ਕਗਦਾਨਾ ਇਹ ਗੱਲ ਕਰਾ ਚੁਹਨਾ ਕਿਵਾ ਕਿ ਪਿਛਲ ਦੇ ਸਾਲਾਂ 'ਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਅਕੈਡਮੀ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੇ ਸਾਰਾ ਲੇਖਕ ਜਗਤ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਉਮੜ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਰਮੌਰ ਪੰਜਾਬੀ ਕਥਕਾਰ ਡਾਕਟਰ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੈਸ ਕਲਲੋਂ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮਾਣਕ, ਉੱਥੋਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਕਵੀ ਸੁਹਿਰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਨੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਤੇ 'ਨਵਾਂ ਜ਼ਾਮਾਨਾ' ਦੇ ਸਹਿਤ ਸੰਪਾਦਕ ਡਾਕਟਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਕਵੀ ਡਾਕਟਰ ਉਮੰਦਿਰ ਜੌਹਲ, ਮਦਨ ਵੀਗਾ, ਨਾਮਾਗਰੀ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਸਿਰਕਰਤਾ ਮੈਂਬਰ ਨਰੈਂਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਖਸਾ ਟੱਗਸਟ ਦੇ ਆਗੂ ਗੁਰਮੀਤ ਪਲਾਹੀ, ਲੋਕ ਮੰਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਰਮਨਪੀਤ ਕੌਰ ਸਮੇਤ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਉੱਥੋਂ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ

ਅਤੇ ਲੋਕ ਮੰਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਲੋਂ ਡਾਕ
ਨਲ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ
ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ (ਰਜਿਸਟਰਡ
ਭਾ (ਸੰਝੋ) ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡਾਕਟਰ ਜੋ ਜੋ
ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ।

ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ
ਦੇ ਬਹੁ- ਮਿਆਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਰਸਾਲੇ 'ਹੁਣ' ਦਾ
48ਵਾਂ ਅੰਕ ਲੋਕ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ.
ਆਤਮ ਰੰਧਾਵਾ ਦੇ ਸਵਾਗਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸੁਰੂ
ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਬੀ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਨਗੀ
ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਲਖਵਿੰਦਰ ਜੌਹਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਟੀ
ਸ਼ਾਇਰ ਦਰਸ਼ਨ ਬੁੱਟਰ ਨੇ 'ਹੁਣ' ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ
ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤਮ ਦਰਜੇ ਦਾ ਲੋਕ
ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਹਿਰਦ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਤੰਦ
ਵਿਚ ਪੱਧਰਾਂ ਲਈ ਸਾਹਿਤਕ ਰਸਾਲੇ ਸਭ ਤੋਂ
ਉੱਤਮ ਜ਼ਰੀਆ ਹਨ। ਪਿੰ. ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ
ਅਤੇ ਗੁਰਭੇਜ ਸਿੰਘ ਗੁਰਾਇਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਜਿੱਥੇ 'ਹੁਣ' ਵਰਗੇ ਮਿਆਰੀ ਰਸਾਲੇ ਦੁਨੀਆ
ਭਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਨੌਜੇ ਲੈ
ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਰਚੇ
ਜਾ ਰਹੇ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਘੋਖਣ, ਪੜਤਾਲਣ ਅਤੇ
ਨਵੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਨਿਰਧਰਤ ਕਰਨ ਵਿਚ
ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। 'ਹੁਣ' ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਸਸੀਲ
ਦੁਸ਼ਸ਼ੰਖ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡਾ.
ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ,
ਪ੍ਰੀ. ਅਜਮੇਰ ਅੱਲਖ, ਬਾਬਾ ਨਜ਼ਮੀ, ਸੁਰਜੀਤ
ਪਾਤਰ ਅਤੇ ਗੁਰਭਜਨ ਗਿੱਲ ਆਦਿ ਸਥਾਪਤ

‘ਅਣੂ’ ਦਾ ਮਾਰਚ 2024 ਅੰਕ ਹੋਇਆ ਲੋਕ ਅਰਪਣ

‘ਅੜ੍ਹੁਪ’ ਦੇ ਨਾਂਅ ਬੱਲੇ ਮਹੰਨਗਰ ਕੋਲਕਾਤਾ ਤੋਂ
ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਮਿੰਨੀ
ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਹੈ, ਜੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ
ਪ੍ਰਵਾਨਤ ‘ਅੜ੍ਹ’ ਦੇ ਨਾਂਅ ਬੱਲੇ ਨਿਰੰਤਰ ਛਪਦੀ
ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੜ੍ਹ ਕੱਲ੍ਹ ਇਹ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਲੁਧਿਆਣੇ ਤੋਂ
ਪਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ‘ਅੜ੍ਹ’ ਦੇ ਮਾਰਚ 2024
ਅੰਕ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਝੂਮੈਨ,
ਗੁਜਰਾਥਾਨ ਕੈਂਪਸ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਲੋਕ ਅਰਪਣ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਦੀ ਖੜੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ
ਵਿਚ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧਾਵਾਂ ਨੂੰ
ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ‘ਅੜ੍ਹ’ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਦੇ 53ਵੇਂ
ਸਾਲ ਇਸ ਨਵੇਂ ਅੰਕ ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਭਗ ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਝੂਮੈਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਲਜ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲ
ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ

ਵਿਸ਼ਵ ਪੜਾਬਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਭਾ ਵਲ ਸਨਮਾਨ

ਚੰਡਾਗੁੜ੍ਹ-ਵਸ਼ਿਵ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਭਾ ਚੰਡਾਗੁੜ੍ਹ ਵਲ ਰਣਜੋਧ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਦਰਤਾਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰਚੰਣ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਦੇਂਤਾ ਗਿਆ। ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਰਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਿੰਡ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਸਲ ਨੇ ਰਣਜੋਧ ਰਾਣਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਮਹਿਮਾਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਣਜੋਧ ਰਾਣਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸੌਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਜੀਵਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਨੇਕਾਂ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ,

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਚੁਚ੍ਛ ਕਟੀ ਦ ਗੁਝਕਾ ਵਲ ਗਾਉਂਦੇ ਸਨ ਸਭਾਗ ਪ੍ਰਥਮ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਸਲ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੋਗ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬੀਬੀ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸ਼ੇਰਗੱਲ, ਨੱਥਾ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਲ ਸਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਣਜੋਧ ਰਾਣਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਭਾ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਪੰਨਵੇਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਤਨੋ-ਮਨੋ ਮਾਂ ਥੋੜੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਹਰ ਸੋਂ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣਗੇ।

25 ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਨਵਾਂ ਜਮਾਨਾ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕਾ ਸਿੰਘ ਭਲੂਗੀਆ ਦੀ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰਮਨਪਿਆ ਅਸਤਹ ਸ਼ਹੌਲ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤਕ ਮਲਾਕਾਡ ਪੜ ਕੇ :

જીન્હે સુધૂન નાલ સાહિત્ય મુલુક કરું વિશુદ્ધ યુક્તા હોઈ। પાચિસત્તાન વિચ પ્રણાથી દી હાલત ભાવના વિશુદ્ધ યુક્તા હોઈ। પંજાબી નાલોં હલકી હૈ, એર અસ્રાર સુહેલ દે જરનાં સરદા હુણ પ્રણાથી દી કુષ દસ્ત-પુછું હોણ લેગ પદી હૈ। બાલ રસાલા એવું ‘પંખેતુ’ એયરલે પ્રણાથ દે બાળ સાહિત્યકારાં વિચ બહુત મબુલું હેઠિએ હૈ। ડા. દરસન સિંહ આજાટ ને ઇસ સંબંધ વિચ બહુત ક્રમ કીડા હૈ। એયરલે પ્રણાથ વિચોં લેખકાં દીઓંાં રચનાવાં ‘પંખેતુ’ નું ભેણીએં હન, જિન્હું નાલ દેનેં પ્રણાથી દી સાહિત્યક સાંસ વધ્યી હૈ। અસ્રાર સુહેલ દા પ્રણાથી લાટી બહુત વેંડા જોગદાન હૈ। એક સિફર હૈ કિ લાઈંડે પ્રણાથ દી મિઠી પ્રણાથી દિલાં નું પૂરું પાઉંદી હૈ। મૈં અકસર લાઈંડે પ્રણાથ વિચ બણીએં પ્રણાથી ફિલમાં વિચ ગાએ સૈફેન નુર જગાં, અનૈત હુસેન ભણી, જુદ્ધદા ખાનમ આર્ડિ દે ગાએ મિઠે મિઝરી જિહે રીત સુણ કે આનંદ લૈંદા હાં। લાઈંડે પ્રણાથ દી પ્રણાથી દી મિઠાન ને દુનીઆ ભર વિચ આપણા રંગ વિખાઇએ હૈ। પ્રણાથી દે પિઅારે બેલાં વિચ મિઠાન દે નાલ સાદગી વી હૈ। જાલા મેરી રીત હૈ કિ લાઈંડે પ્રણાથ વિચ પ્રણાથી હોર વી વધે-હુલે તે સાંચે પ્રણાથ દી પ્રણાથી દા દુનીઆ ભર વિચ ઢંકા વેંજે। મેરી ગુજરાતિની હૈ કિ લાઈંડે પ્રણાથ દે હોર સરજાં દી ગ૱લ વી નન્વાં જ્માના વિચ હોવે। લાઈંડે પ્રણાથ દી અદીબાં નું મેરા સલામ! પ્રણાથી ફિલમાં દે ગાએન્ક-કલાકારાં નું મેરા આદાસ! ડા. દીપચી ને ગરીબી દા વિસ્તારાલ પ્રૂસિંગ પેસ કીડા હૈ। બાખ કરકે ગરીબી સબદ નું સિઅસરદાનાં ને બહુત વર્ગિની હૈ। કિસે વેણે ગરીબી હાર્ટાઈ નાઅરા સુણ કે હી લેક વેંટાં દે ગાએ સી। ગરીબી સંતપ્ત હૈ। રોષ કિસે નું ગરીબી ના વિખાવે। હાં ગુજરાતે જિની માણિએ જરૂર દેવે।

કાલમાં દા બાસ જન રૂપણ હુદા માંડા. દાયકાન ન સમેં વિચ ડાંકટરી દા કોરસ કર લિયા સી। મહિંગાએ હુણ ગરીબી વિધાએ હૈ। લેઝાં બાંસ જેસાં ‘તે ડાકા’ મારિએ હન। મસ્તીનીકરણ ને લોકાં દીઓંાં જેસાં ‘તે ડાકા’ મારિએ હૈ। ગુરૂનીઠ સિંઘ સ્થુગાલી ને લેખ વિચ સ્પેસસ્ટર લિખિએ કિ દેસ દીઓંાં વિરોધી પારટીએં નું કિંગ હૈ કિ વેટાં વી ઔંસ દી બાં બૈલટ પેપર ‘તે પાઉણ લદી જોર લાઉએ બિલકુલ દરસત હૈ। બૈલટ પેપરાં ‘તે સરી વેટિંગ હો સકતું હૈ। વેટિંગ મસ્તીનાં કાઢી સમેં ‘તે ચરચા દા વિસ્તાર હન।

સિઅસી પારટીએં વિચ વી મસ્તીનાં પચી સ્થુક હૈ। ‘લોંગ’ દી ગૉલ્ડ દે કાલમનદીસન કિસાની જેસેબેદીએં દે એકે કે ગૉલ્ડ કીંતી હૈ। એસ વાર દા કિસાની સંઘરસ્ય કિસાનાં ન નુકસાન કરા રિહા હૈ। રિનાણાં ને કિસાનાં ‘તે બહુ-વેંડા જુલમ કીડા હૈ। કિસાનાં ‘તે તાંસેદ કરના બહુ નીંદણયો હૈ। દિર એય નોંદ્ઘાન દે ગોળી માર કે કરતું દી દુનીઆ ભર વિચ નિયેખી હોઈ હૈ? પિસીપલ સરવરા સિંઘ ને વરિઅામ સિંઘ સંપું દી કિંતાથ ‘હીરે બંદે’ જાનલપછાણ બહુત વધીઆ સબદાં વિચ કીંતી હૈ। સબદ ચિંતરાં દી એહ કિંતાથ પડુન વાલી હૈ। વરિઅામ સિંઘ સંપું ને વેંડે સાહિત્યકારાં દે ચિહ્ને પાઠકાં અંગે લિયા હન। એહ સાહિત્યકાર તે કલાકાર લોકાં દે દિલાં વિચ વસદે હન। નાહલકાર જસેવેં સિંહ કંવેલ લેંખાં પાઠકાં દે દિલાં દી યડકણ હૈ। બાકી સારે સાહિત્યકાર વી કિંતાથ પડુન પિંઢે પાઠકાં દે હોર વી નેંજે હેઠળો। એહ મેં વિસ્તાર હૈ। કિંતાથ મેરા બસતા તે ગુંઝી પીડી બારે પણ કે ચંગા લેગા।

ਆਉਂਦੇ ਐਤਵਾਰਤਾ 'ਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼
ਪਰਮ ਅਧਾਰਿਤ ਸੋਚ ਨੂੰ ਬਲਵਾਨ ਕਰਦਾ ਸੀ ਏ ਏ : ਮੱਖਣ ਕੁਹਾੜ
ਪੇਂਡੂ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਹੁੰਝੇ-ਪੁੰਝੇ-2 : ਡਾ. ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ
'ਰੰਗ-ਮੰਚ ਦੇ ਸਿਰਨਾਵੇਂ' ਦੀ ਪਰਖ ਪੜ੍ਹਚੋਲ : ਡਾ. ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ

ਨਵਾਂ ਜਮਾਨਾ, ਜਲੰਧਰ

ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ

(ਛੁਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਨਮਨ ਕਰਿਆਂ)

ਚੁਪ ਰਹੇ ਤੁਸੀਂ
ਬੋਲਣਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਫਕ ਨਹੀਂ
ਕਤਲ ਹੋਣ ਦੀ ਡਰ ਹੈ ਹੀ ਅੱਨਾ ਖਤਰਨਾਕ ਕਿ
ਚੁਪ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਲੱਗਦੀ ਹੈ
ਪਰ ਯਾਦ ਰੱਖਿ

ਜ੍ਰਥਾਨ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਤਾਂਤੇ ਨਾਲ
ਜਿਸ ਵਿਨ ਲੀ ਪਾਲ ਨਾਲ
ਭੁਖ, ਗਾਲੀ, ਕਿਸਾਨੀ ਨਾਲ
ਖੇਡਸ਼ਾਹੀ ਦੀ ਲਾਚਾਰੀ ਨਾਲ
ਹੋਵੇਗੀ ਤੁਹਾਡੀ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੀ
ਇਸ ਭਰੋਂ ਕੇ ਜੋ ਬੋਲੇ ਸਨ
ਹੋ ਗਏ ਕਤਲ
ਤੁਸੀਂ ਪਾ ਲਈ ਚੁਪ ਹਿਣ ਦੀ ਕਸਮ
ਤੁਹਾਡੀ ਤੁੱਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ
ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਤਲ
ਜੇ ਆਖਰ
ਅਪਣੇ ਹੱਦੀਆਂ ਆਪ ਹੀ ਹੋਣਾ ਸੀ ਕਤਲ
ਤਾਂ ਕੀ ਨੌਜ਼ ਸੀ
ਖੋਜੀਂ ਨਾਲ
ਕਤਲ ਹੋਣ ਦੀ
ਕਾਤਲ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਅੱਖਾਂ ਪਾ ਕੇ
ਤੱਕ ਤਾਂ ਲੈਂਦੇ ਇਕ ਵਾਰ

ਦੀਪ ਜਗਦੀਪ ਸਾਡੇ ਸਮੀਆਂ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਾਇਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸ਼ਾਇਰ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮੀਡੀਆ ਜਗਤ ਦੇ ਬੰਦੇ ਵਾਲੀ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਬੁਝ ਗੇ ਸੂਖਮ ਤੇ ਸੁਹਾਜਾਵੀ ਸ਼ਾਇਰ ਹੈ, ਜੋ ਸਮਕਾਲੀ ਵਰਤਾਗਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਝ ਗੇ ਨੀਂਹ ਨਾਲ ਦੇਖਦਾ ਹੈ, ਘੋੜਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਵਿਮਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ ਕੇਵਲ ਵਰਤਾਗਿਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਹੀ ਮਹਿਦੂਦ ਨਹੀਂ ਗਹਿਰਾ, ਸਮੇਂ ਵਰਤਾਗਿਆਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਾਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਇਹ ਨਵੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਨਗੀਆਂ।

ਐਤਵਾਰ, 3 ਮਾਰਚ 2024 (ਆਖਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਫ਼ਾ)

ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦਾ
ਅੱਖਰਾਂ ਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ
ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੇ ਅਖਾਂ ਦਾ
ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਮਾਰਟ ਹੋਣ ਤੋਂ
ਕਵਿਤਾ
ਲਿਖਦਾਂ
ਪੜ੍ਹਦਾਂ
ਤੋਂ ਇੱਥ ਜਾਪਦੇ
ਮਾਂ-ਛੋਲੀ
ਵਕਤ ਦੇ ਬੋਚ ਨੂੰ
ਦੂਧ ਚੂਅਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ

ਖੇਤਾਂ ਦਾ ਜੈਕਾਰਾ

(ਕਿਸਾਨ-ਮਜ਼ਹੂਰ ਸੰਪਰਸ਼ ਦੇ ਨਾਨਾ)

ਆਹ ਜੋ ਸਕਕਾਂ ਤੋਂ

ਪਸਰ ਗਏ ਨੇ

ਕੋ ਭਰੇ

ਲਿਖਸਮ ਕਾਲੇ

ਪਰਚਮ ਕਾਲੇ

ਚਿੱਟਿਆਂ ਲਿਖਸਮ ਵਾਲੇ

ਦਿਲ ਕਾਲੇ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ

ਕੁਝ ਜਾਂਦੀ ਏ ਮੌਜੀ ਰੂਹ

ਇਹ ਨਾ ਸੋਚਾਵਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਮੈਂ

ਕਰਨਾ ਬੁਦਵਾਜੀ ਦਾ ਰੁਦਨ

ਬਲਕਿ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ

ਬਣ ਕੇ ਉਗਾਗਾ ਕੇ ਦਾ ਨੀਂਦੀ

ਚਿੱਠਾ ਮੌਛ ਬਣ ਕੇ ਸਿੱਖੜਾਂਗਾ

ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਬੀ ਟੀ ਕਾਪਾਣ ਨੂੰ

ਟਿੱਡੀ ਦਾ ਲੱਗ ਵੱਡਾ ਟੁੱਟ ਪਵਾਂਗਾ

ਧਰਮ ਦੇ ਸਦਾਗਰਾਂ ਦੀ ਫਸਲ 'ਤੇ

ਕਿਰਸਾਨੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ

ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ

ਜਦੋਂ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਛਲਸਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਂਹੀਂ

ਨਦੀਓਂ, ਮੰਡੀਆਂ ਤੋਂ ਟਿੱਡੀਆਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਗਈ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਵੇਗੀ ਅਲਖ ਤੋਂ ਵੰਗ ਦੀ ਖਾਦ

ਸਿਆਸਾ ਪਾਣੀ ਵਾਗ ਵਿਚਿਦ ਲੁਗੁ

ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਦੇ ਰੇਖ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਅੱਕਾਤ

ਨਦੀਓਂ, ਮੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਟਿੱਡੀ ਸਿੱਠੀ ਹੋ ਜਾਵੇ

ਵਹਿਸ਼ਤ ਦੀ ਫਸਲ ਜਦੋਂ

ਆਪਣੀ ਹੀ ਖੇਤਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ

ਪਹਿਲਾਂ

ਤੇ ਘੱਗਰ ਦੀਆਂ ਨੀਂਹੀਂ ਵਿਚ ਉੱਗ ਆਵੇ

ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ

ਨਦੀਓਂ, ਮੰਡੀਆਂ ਅਤੇ ਟਿੱਡੀਆਂ ਦੇ

ਹੋਲ ਕਰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਜੀਂਹੀਂ

ਆਪਣੀ ਮੰਡੀਆਂ ਦੇ ਸਾਬੀਂ ਦੇ

ਚੱਲਾਈ ਸਿਕਾਰ 'ਤੇ!

ਸਫ਼ਰ ਦੇ ਨੀਂਹੀਂ ਨੀਂਹੀਂ ਨੀਂਹੀਂ

ਉਗ ਦ

